

PINIGŲ FINANSŲ ĮSTAIGŲ IR SĄSKAITŲ TVARKYTOJŲ TURIMŲ IR SAUGOMŲ VERTYBINIŲ POPIERIŲ STATISTINĖS ATSKAITOMYBĖS NUOSTATAI

I. SKYRIUS PASKIRTIS IR PAGRINDINĖS SĄVOKOS

1. Pinigų finansų įstaigų ir sąskaitų tvarkytojų turimų ir saugomų vertybinių popierių statistinės atskaitomybės nuostatuose (toliau – Nuostatai) nustatyti bendrieji pinigų finansų įstaigų ir sąskaitų tvarkytojų turimų ir saugomų vertybinių popierių statistinės atskaitomybės reikalavimai ir klasifikavimo principai, duomenų kokybės reikalavimai, statistinės informacijos rengimo ir pateikimo Lietuvos bankui, taip pat jos naudojimo tvarka.

2. Nuostatų paskirtis – užtikrinti, kad būtų įgyvendintas 2012 m. spalio 17 d. Europos Centrinio Banko reglamentas (ES) Nr. 1011/2012 dėl turimų vertybinių popierių statistikos (OL 305 L, 2012, p. 6), siekiant, kad Lietuvos bankui būtų pateikti išsamūs ir patikimi duomenys apie vertybinių popierių turėtojus ir jų turimus vertybinius popierius, atskirai pagal kiekvieną vertybinį popierių.

3. Nuostatai taikomi:

3.1. pinigų finansų įstaigų savo vardu turimiems vertybiniams popieriams;

3.2. sąskaitų tvarkytojų, jei sąskaitų tvarkytojas informacijos apie savo turimus vertybinius popierius nepateikė pagal 3.1 papunkčio reikalavimus, turimiems vertybiniams popieriams;

3.3. sąskaitų tvarkytojų klientų vardu įgytiems ir saugomiems vertybiniams popieriams.

4. Nuostatuose vartojamos sąvokos:

4.1. **pinigų finansų įstaiga (PFI)** – kaip apibrėžta 2013 m. rugsėjo 24 d. Europos Centrinio Banko reglamento (ES) Nr. 1071/2013 dėl pinigų finansų įstaigų sektoriaus balanso (nauja redakcija) (ECB/2013/33) (OL 2013 L 297, p. 1) 1 straipsnyje;

4.2. **ISIN kodas** – vertybiniams popieriams pagal ISO 6166 standartą suteikiamas tarptautinis identifikavimo kodas;

4.3. **rezidentas** – kaip apibrėžta 1998 m. lapkričio 23 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2533/98 dėl Europos Centrinio Banko renkamos statistinės informacijos (OL 318 L, 1998, p. 8) 1 straipsnio 4 dalyje;

4.4. **vertybinių popierių turėtojas (VPT)** – vertybinius popierius įsigijęs ekonominės nuosavybės subjektas.

II. SKYRIUS ATSKAITINGIEJI AGENTAI

5. Atskaitingieji agentai:

5.1. į statistinį PFI sąrašą įtraukti veikiantys bankai ir užsienio bankų filialai;

5.2. Lietuvos centrinė kredito unija, jeigu ji pasirenkama, ir atrinktos kredito unijos;

5.3. finansų maklerio įmonės (sąskaitų tvarkytojai);

5.4. akcinė bendrovė „Lietuvos centrinis vertybinių popierių depozitoriumas“ (toliau – LCVPD).

6. Atrinktų atskaitingųjų agentų sąrašą tvirtina Lietuvos banko struktūrinio padalinio, kuriam pavesta rinkti turimų vertybinių popierių statistiką, vadovas.

III. SKYRIUS

INFORMACIJOS APIE VERTYBINIŲ POPIERIŲ TURĖTOJUS IR JŲ TURIMUS VERTYBINIUS POPIERIUS KLASIFIKAVIMO PRINCIPAI

7. Atskaitingieji agentai teikia informaciją apie VPT ir jų turimus vertybinių popierių likučius pagal kiekvieną vertybinį popierių atskirai, nurodydami jo ISIN arba vidinį kodą:

7.1. kai VPT yra nerezidentai, grupuojama pagal:

7.1.1. rezidavimo šalį;

7.1.2. institucinių sektorių grupes:

7.1.2.1. ne finansų bendrovės (S.11);

7.1.2.2. centrinis bankas (S.121);

7.1.2.3. indėlių bendrovės, išskyrus centrinį banką, (S.122) ir pinigų rinkos fondai (S.123);

7.1.2.4. ne PRF investiciniai fondai (S.124), kiti finansiniai tarpininkai, išskyrus draudimo bendroves ir pensijų fondus, (S.125), finansiniai pagalbininkai (S.126), priklausomos finansų įstaigos ir pinigų skolinotojai (S.127);

7.1.2.5. draudimo bendrovės (S.128) ir pensijų fondai (S.129);

7.1.2.6. valdžia (S.13);

7.1.2.7. namų ūkiai (S.14);

7.1.2.8. namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos (S.15);

7.1.3. vietoj nurodytų institucinių sektorių grupių leidžiama nurodyti institucinius sektorius.

7.2. kai VPT yra rezidentai, informacija teikiama:

7.2.1. jeigu turėtojas yra juridinis asmuo, – pagal kiekvieną turėtoją atskirai, nurodant juridinio asmens kodą;

7.2.2. jeigu turėtojas yra Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektas arba pensijų fondas, – pagal kiekvieną turėtoją atskirai, nurodant identifikavimo kodą, suteiktą Lietuvos banko Priežiūros tarnybos;

7.2.3. jeigu turėtojas yra fizinis asmuo, – suvestinę informaciją, nurodant sektorių „namų ūkiai“.

8. Kai vertybiniais popieriais identifikuoti naudojamas vidinis kodas, t. y. nėra suteiktas ISIN:

8.1. jeigu vertybinių popierių emitentas yra Lietuvos Respublikos rezidentas, – vidinis kodas sudaromas prie emitento juridinio asmens kodo arba investicinio, arba pensijų fondo identifikavimo kodo, suteikto Lietuvos banko Priežiūros tarnybos, pridėdant atskaitingojo agento sistemoje emitento emisijai suteiktą eilės numerį;

8.2. jeigu vertybinių popierių emitentas nėra Lietuvos Respublikos rezidentas, – atskaitingasis agentas teikia jo sistemoje turimą vertybinius popierius identifikuojantį vidinį kodą. Už šio kodo unikalumą atsakingas atskaitingasis agentas.

IV. SKYRIUS

TURIMŲ IR SAUGOMŲ VERTYBINIŲ POPIERIŲ APSKAITOS TAISYKLĖS

9. Pagal vertybinių popierių skolinimo sandorius paskolinti arba pagal atpirkimo sandorius parduoti turimi vertybiniai popieriai pateikiami kaip pradinio savininko turimi vertybiniai popieriai (ir neturi būti pateikiami kaip laikinojo turėtojo turimi vertybiniai popieriai), jeigu yra tvirtas įsipareigojimas atlikti atvirkštinę operaciją (o ne vien tik galimybė tai padaryti). Jeigu laikinasis turėtojas parduoda gautus vertybinius popierius, šis pardavimas rodomas kaip tiesioginis vertybinių popierių sandoris ir statistinėje ataskaitoje (VPT-01 forma) nurodomas kaip vertybinių popierių portfelio neigiama pozicija.

V. SKYRIUS

STATISTINĖS ATSKAITOMYBĖS REIKALAVIMAI

10. Atskaitingasis agentas kas mėnesį 12 punkte nurodytais terminais turi pateikti Lietuvos bankui statistinės ataskaitos (VPT-01 forma) duomenis.

11. Atskaitingųjų agentų statistinė atskaitomybė turi atitikti 15 punkte nurodytus privalomuosius statistinės atskaitomybės reikalavimus.

VI. SKYRIUS

STATISTINĖS INFORMACIJOS TEIKIMO IR NAUDOJIMO TVARKA

12. Statistinės ataskaitos (VPT-01 forma) duomenys Lietuvos bankui pateikiami per 15 kalendorinių dienų atskaitiniam laikotarpiui pasibaigus. Lietuvos bankas per 4 darbo dienas patikrina ir patvirtina atskaitingojo agento pateiktus statistinės ataskaitos (VPT-01 forma) duomenis.

13. Ankstesnių atskaitinių laikotarpių duomenys gali būti tikslinami Lietuvos banko reikalavimu ir (arba) atskaitingojo agento iniciatyva, dėl klaidų arba pagerintų atskaitomybės procedūrų.

14. Statistinės ataskaitos (VPT-01 forma) duomenys naudojami statistikos tikslams, taip pat kitoms Lietuvos banko funkcijoms atlikti ir Europos centrinių bankų sistemos uždaviniams vykdyti. Suvestinė statistinė informacija viešai skelbiama tik taip, kad nebūtų įmanoma tiesiogiai arba netiesiogiai nustatyti atskiro atskaitingojo agento pateiktų arba VPT duomenų. Priešingu atveju suvestinė statistinė informacija gali būti viešai skelbiama tik gavus raštišką atskaitingojo agento arba VPT sutikimą.

VII. SKYRIUS

PRIVALOMIEJI STATISTINĖS ATSKAITOMYBĖS REIKALAVIMAI IR POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMAS

15. Atskaitingasis agentas, teikdamas Lietuvos bankui statistinę informaciją apie vertybinių popierių turėtojus ir jų turimus vertybinių popierių likučius pagal kiekvieną vertybinį popierių atskirai, turi laikytis šių privalomųjų statistinės atskaitomybės reikalavimų:

15.1. Perdavimo reikalavimai:

15.1.1. statistinės ataskaitos Lietuvos bankui teikiamos Lietuvos banko nustatytais terminais;

15.1.2. nurodomas atskaitingojo agento atsakingas asmuo;

15.1.3. laikomasi techninės duomenų perdavimo Lietuvos bankui specifikacijos;

15.1.4. Lietuvos banko reikalavimu, atskaitingasis agentas pateikia papildomą informaciją apie vertybinius popierius, kuriems identifikuoti naudojami vidiniai kodai.

15.2. Tikslumo reikalavimai:

15.2.1. jeigu yra didelių pateiktų duomenų pokyčių, Lietuvos bankas gali paprašyti atskaitingojo agento pateikti papildomos informacijos (paaiškinimų);

15.2.2. statistinė informacija turi būti išsami, o esami trūkumai nedelsiant šalinami;

15.2.3. atskaitingasis agentas turi laikytis Lietuvos banko nustatytų techninio duomenų perdavimo matavimo vienetų ir tikslumo, duomenų apvalinimo tvarkos.

15.3. Sąvokų atitikties reikalavimas – statistinė informacija atitinka Nuostatuose nustatytas statistinės atskaitomybės apibrėžtis ir klasifikacijas.

15.4. Tikslinimo reikalavimai:

15.4.1. pateikta informacija tikslinama pagal Lietuvos banko nustatytą tikslinimo tvarką;

15.4.2. išimtiniai tikslinimai pateikiami kartu su paaiškinimais.

16. Lietuvos bankas turi teisę tikrinti informaciją, kurią atskaitingasis agentas teikia Lietuvos bankui pagal statistinės atskaitomybės reikalavimus. Šia teise Lietuvos bankas naudojasi tada, kai

atskaitingasis agentas netinkamai vykdo 15 punkte nurodytus privalomuosius statistinės atskaitomybės reikalavimus.

17. Lietuvos bankas nustatyta tvarka taiko baudas ir delspinigius, jeigu pažeisti 15 punkte nurodyti privalomieji statistinės atskaitomybės reikalavimai.
